

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
ZASTĘPCA PROKURATORA
GENERALNEGO

Warszawa, dnia 4.06 2007 r.

PR III Dsn 86/07/Wr.

BH-1-0700-44/07

Pan

Roman Ludwiczuk

Senator
Rzeczypospolitej Polskiej

Biuro Senatorskie
ul. Dmowskiego 2
58-300 Wałbrzych

W nawiązaniu do oświadczenia Pana Senatora złożonego podczas 25. posiedzenia Senatu RP w dniu 11 stycznia 2007 r. dot. braku skutecznych działań prokuratury mających na celu usunięcie stłuczki szklanej zawierającej rtęć, składowanej na nieruchomości po zlikwidowanej Kopalni Barytu w Boguszowie – Gorcach oraz odpowiedzi udzielonej w dniu 26 lutego 2007 r. nr PR III Ko 402/07, w której zobowiązano się do poinformowania Pana Senatora o wynikach badania akt prowadzonego w tej sprawie śledztwa sygn. 2 Ds. 1388/05/7 Prokuratury Rejonowej w Wałbrzychu, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Prokurator Rejonowy w Wałbrzychu prawomocnym postanowieniem z dnia 30 czerwca 2005 r. sygn. 2 Ds. 1388/05/7 umorzył wobec braku znamion przestępstwa śledztwo w sprawie:

- I. składowania wbrew przepisom odpadów w postaci stłuczki szklanej z zawartością rtęci w Boguszowie – Gorcach w okresie od 1 września 1998 r. do 30 czerwca 2004 r. w sposób, który może zagrażać życiu lub zdrowiu wielu osób – tj. o popełnienie przestępstwa z art. 183 § 1 i 3 kk;
- II. niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych działających na szkodę interesu publicznego poprzez nie usuwanie odpadów w postaci stłuczki szklanej z zawartością rtęci z terenu byłej Kopalni Barytu w Boguszowie – Gorcach – tj. o popełnienie przestępstwa z art. 231 § 1 kk.

Ponieważ decyzja ta nie została zaskarżona przez strony, a tym samym nie była przedmiotem kontroli instancyjnej, w Biurze Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej zbadano akta śledztwa pod kątem ewentualnego istnienia przesłanek do podjęcia na nowo, w oparciu o przepis art. 327 § 1 kpk, umorzonego postępowania przygotowawczego.

W efekcie badania akt nie znaleziono jednak podstaw do kwestionowania zasadności postanowienia Prokuratora Rejonowego w Wałbrzychu o umorzeniu śledztwa.

Z ustaleń faktycznych sprawy wynika, że przywiezienie i składowanie (umieszczenie na składowisku) niebezpiecznego odpadu w postaci stłuczki szklanej z zawartością rtęci miało miejsce w czerwcu 1990 r. i dokonane zostało przez Romana Farańskiego właściciela Zakładu Utylizacji Odpadów Przemysłowych we Wrocławiu i Piotra Bagniuka dyrektora Kopalni Barytu „Boguszów”.

Czyn Romana Farańskiego i Piotra Bagniuka został już prawomocnie osądzony. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 22 stycznia 1993 r. sygn. akt II K 295/92 Roman Farański i Piotr Bagniuk zostali uniewinnieni; albowiem czyn ich nie wyczerpywał w tym czasie znamion przestępstwa z art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska naturalnego. Nie zaistniał mianowicie skutek w postaci narażenia na niebezpieczeństwo życia lub zdrowia ludzkiego.

Zaistnienie ujemnej przesłanki procesowej, w postaci powagi rzeczy osądzonej, jak słusznie zauważył Prokurator Rejonowy w uzasadnieniu swojej decyzji merytorycznej, wyklucza możliwość ponownego oskarżenia Romana Farańskiego i Piotra Bagniuka o popełnienie tego samego czynu, tym razem zakwalifikowanego z art. 183 § 1 kk z 1997 r.

Roman Farański nie może być także pociągnięty do odpowiedzialności karnej za popełnienie czynu polegającego na zaniechaniu usunięcia stłuczki szklanej składowanej w miejscu, które nie jest do tego przeznaczone, gdyż zachowanie takie nie wyczerpuje znamion przestępstwa z art. 183 § 1 kk. Przepis ten penalizuje bowiem tylko składowanie odpadów, to jest złożenie ich na składowisku. Do znamion określających czynność sprawczą tego występku nie należy natomiast zaniechanie usunięcia odpadów, umieszczonych wcześniej w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym.

Prokurator Rejonowy zasadnie także nie dopatrył się znamion przestępstwa z art. 231 § 1 kk w zachowaniu organów administracji państwowej.

W okresie składowania stłuczki szklanej na terenie zlikwidowanej Kopalni Barytu „Boguszów” następowały zmiany jednostek administracyjnych, do których kompetencji należało podejmowanie decyzji w przedmiocie usunięcia stłuczki szklanej, jak i zmiany regulacji prawnych.

Z ustaleń sprawy wynika, że Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Wałbrzychu, a później Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska różnymi decyzjami, w tym także poprzez nakładanie kar finansowych, usiłowały zmusić najpierw dyrektorów Kopalni Barytu „Boguszów”, a następnie syndyka masy upadłości do usunięcia odpadów. Okazało się to niemożliwe, gdyż majątek upadłej Kopalni Barytu „Boguszów” nie pozwalał na wyegzekwowanie nałożonych kar finansowych, natomiast syndyk masy upadłości wystąpił do sądu z wnioskiem o wyłączenie stłuczki szklanej z masy upadłości. Sąd Rejonowy w Wałbrzychu postanowieniem z dnia 27 stycznia 1999 r. sygn. akt VI U 10/97 wyłączył stłuczkę z masy upadłości i zobowiązał do jej usunięcia właściciela - Zakład Utylizacji Odpadów Przemysłowych „Almet” we Wrocławiu Romana Farańskiego. Sąd Rejonowy nie zdołał doręczyć odpisu tego orzeczenia firmie Romana Farańskiego, bowiem została ona zlikwidowana.

W latach 1998 – 2001 Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska nie mógł wydać decyzji nakazującej usunięcie p. Romanowi Farańskiemu odpadów z terenu byłej Kopalni Barytu, gdyż ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach nie przewidywała takiej możliwości. Możliwość taką stwarzała ustawa o ochronie i kształtowaniu środowiska, ale tylko w sytuacji stwierdzenia ujemnego oddziaływania na środowisko. Tymczasem badania próbek gleby i wody, prowadzone przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, takiego ujemnego oddziaływania składowanej stłuczki szklanej na środowisko nie wykazywały.

Po wejściu w życie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, która przekazała kompetencje w zakresie wydania decyzji nakazującej usunięcie odpadów, terenowym organom administracji państwowej, Starostwo Powiatowe w Wałbrzychu podjęło działania zmierzające do skontaktowania się z p. Romanem Farańskim, ale miejsca jego zamieszkania nie zdołano ustalić.

Podkreślenia wymaga, iż brak możliwości wyegzekwowania usunięcia stłuczki szklanej przez firmę Romana Farańskiego z powodu jej likwidacji powoduje, iż ciężar

usunięcia tego odpadu będzie musiało w konsekwencji ponieść Starostwo Powiatowe w Wałbrzychu, jako podmiot władający gruntem w imieniu Skarbu Państwa.

Dlatego też, od 2002 r. tak Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, jak i Starostwo Powiatowe poszukują firmy posiadającej uprawnienia i techniczne możliwości do utylizacji stłuczki szklanej zawierającej rtęć oraz zabiegają o pozyskanie na ten cel funduszy od Ministra Skarbu Państwa.

Niezależnie od tego Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska na zlecenie Starostwa Powiatowego prowadzi też cały czas badania monitoringowe składowiska, które nie wykazują przekroczenia zawartości rtęci w glebie i wodzie w stosunku do norm obowiązujących dla terenów przemysłowych.

W tym stanie rzeczy, jakkolwiek nie ulega wątpliwości, że rozwiązanie problemu usunięcia stłuczki szklanej z terenu byłej Kopalni Barytu „Boguszków” wymaga wydania odpowiednich decyzji administracyjnych, to jednak stanowisko Prokuratora Rejonowego w Wałbrzychu, iż na gruncie ustaleń faktycznych śledztwa, terenowym organom administracji państwowej nie można zarzucić umyślnego niedopełnienia w tym względzie obowiązków i działania tym samym na szkodę interesu publicznego, uznano za trafne.

Z tych powodów uznano, że brak jest podstaw do wzruszenia decyzji merytorycznej Prokuratora Rejonowego, poprzez wydanie, w trybie nadzoru służbowego, polecenia podjęcia na nowo i kontynuowania postępowania przygotowawczego w przedmiotowej sprawie.

Z powołaniem

ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO

Dariusz Bariski